

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi denasnjega praznika izide prihodnji list v nedeljo.

Bismarkov govor,

ki ga je govoril 5. dec. odgovarjajoč na neko interpelacijo, je največje važnosti in tudi najbolj zanima te dni. „Dokler smo mi na krmilu, ne bode se nikomur posrečilo razdvojiti nas z Rusijo“ dejal je Bismark in s tem trdno zvezo z Rusijo naznanil celemu svetu in onim vse upanje vzel, ki so mislili nahujskati poleg Anglije še Nemčijo na Rusijo. „Ruski car nam je bil zmirom zvest zaveznik“ hvali Bismark in se valjda domišlja, da bi se bilo leta 1866 in 1870 Nemcem vse drugače godilo, ko bi jim ne bil Rus dovolil zmagati. Ali pa ravna Bismark tako baš iz hvaležnosti tako, da zdaj obeta pomoč Rusiji, o tem se ne bomo prepirali, znamo pa, da je francoska vojska v letu 1877 uže reorganizirana in da vselej potreba in egoizem dela politične zveze, ne čutje.

Bismark je dalje rekel. „Mi le potem aktivno (z vojsko) vmes poseči moremo, ko bi bil kateri naših prijateljev v nevarnosti od katere druge vlasti.“ To je naravnost žuganje onim, ki bi hoteli Rusom braniti pri njih vojevitnem postopanju, za zboljšanje položaja kristijanov „za kar naš cesar in naš narod rad roke poda“, to je žuganje Angležem, pa menda tudi onim Magjarom in dunajskim Turkom, ki so našo monarhijo — hvala Bogu da brez uspeha! — ščuvali na Rusijo. Tudi tu se vpraša, ali je prav za prav brez vprašanja jasno, da ta pri-

pravljenost nemškega cesarja in naroda menda ne izvira iz srca in človečnosti, ali tukaj je, kaže se dejansko in je za zdaj vrlo dobra za našo stvar.

Znano je, da je bil Bismark, predno je dobil vaje pruske države, in take zdanjo osodo Nemštva v roke, diplomatičen poslanik v Peterburgu. Tam je preštudiral s svojim velikim umom rusko politiko. Videl je, da je historična naloga ruskega naroda podreti barbarško vladanje azijskih Turkov nad turškimi Slovani in nad krščani sploh na Balkanskem poluotoku, — kakor si je tudi on postavil se svojega germanskega stališča za nalogo svojega političnega življenja, da svojo Prusijo vzpostavi na čelo razdrobljenej Nemčiji. A videl je tudi, da se bode vsa Evropa protivila ravno tako prusku, kakor tudi rusku prizadevanju. Zato je vrlo verjetno, da sta on in Gorčakov uže tačas preračunila, kako treba jeden drugega podpirati in od tod je nastala po slovanskej historiji sicer nenaravna, ali po političnih evropskih potrebah silna zveza rusko-pruska. Prvi so prišli Prusi na vrsto delovanja. Rusija je pošteno držala svojo obljubo, zadržala je vso evropsko koalicijo, ki je bila zoper prusko-nemške težnje. Zdaj stoprav je vrsta prišla na Pruso-nemce, da dokažejo poštenost svoje obljube. Hvala osodi, prisiljeni so i oni besedo držati Rusom. Da niso s „kolosalno nehvaležnostjo“ povrnili ruske dobrote, temu je menda bolj vzrok preračunanje in vnanja sila, zlasti pa žilava, k izpoznavanju prišla, oropana Francoska, nego bolj preudarek ali premišljevanje, da nekej drugej državi

jednaka nehvaležnost nij koristila, temuč neizmerno škodovala. Slovanstvo ima iz tega dobiček, ki je več vreden, ker nij prostovoljno dajan, temuč iz respekta pred Slovanstvom.

Z Dunaja 6. decembra.

[Izv. dop.]

Pred tremi leti, ko je prvi direktno voljeni državni zbor posvetoval se o budgetu, sedeli so vsi ministri zmagonosno na svojih sedežih, in ustavoverna stranka je z zaničljivim posmehom poslušala naše opozicijske govornike ter pikro in ostro odvrčala vse napade. In danes kak razloček! Spet se pretresuje državni budget, govorilo je prvi dan šest poslancev in sicer vsi sami ustavoverci in kako so govorili. Vsi proti ministerstvu! Isti minister, ki je vselej s tako samosvestjo svojim nasprotnikom oponašal, da se oni ne izpoznajo dovelj v finančnih stvareh, finančni minister Depretis k sreči nij bil na svojem mestu; vozil se je baš ta dan iz Pešte na Dunaj v družbi svojega tovariša Lasserja in gotovo premišljal, kaj zdaj, ko so razprave z ogerskim ministerstvom se končale brez vsacega rezultata.

Tukajšnje ministerstvo je ponujalo cesarju svoj odstop, a cesar tega nij hotel sprejeti, ampak želi, da ostaneta oba ministerstva, ter doženeta spravo. Poklican je tudi skupni finančni minister Hofman v Pešto, da bi on posredoval ali pa, kakor se od druge strani trdi, da bi sestavil novo avstrijsko ministerstvo.

Glede na to zmešnjavo, in sploh na vnanji

Listek.

Zaljubljeni hudič.

(Ukrajinska povest; poslovenil L. G. P.)

IV.

(Dalje.)

„Zakaj si mater slušala,“ — oponese jej hudič, „saj si imela sama svoj razum in svojo voljo!“

„Tudi to je laž,“ — smelo odbije ded, kajti kadar se je bilo za resnico treba potegniti, nij se ni hudiča bal. „Sè silo in strahom,“ — dejal je, „lahko je na vse primorati človeka.“

„Premislita sama, kaj zahtevata,“ — zagovarja se hudič, in malo je manjkalo, da nij plakal prokleti besnež; — „kako bi jaz pripomogel duši na otetje, ker sem hudič, ker sem za to, da pogubljam kristijanske duše!... A mene bi,“ omeni, „za to dobroto raztrgali na kosce!“

„Zakaj pa?“ — povpraša ded in omeni: — „saj ne bode tako velik greh to, če otmeš eno dušo, saj se potlej lahko skesaš in deset

drugih duš pogubiš, za kar ti bratje hudiči še brke poglade.“

„Poglade, morebiti izgade iz kože!“ — zagodrnja hudič.

„A kako bi jaz tebe ljubila!“ — začudi se čaralnica in v hudiča ozre tako nutno, da se je led kar stresnil in razpognil; ded, malo je manjkalo, da se nij vdrl v ribnik, jedva je bil odskočil na suho.

Hudič se zamisli: stoji na mestu, stoji in premišlja; ali nečista mati ga je bila s to ljubeznijo tako podkurila, da mu je težko bilo kaj izumiti.

„Zgodi se, kar koli,“ vda se naposled hudič in obrne v čarodejko; „zgodi se po tvojej volji.“

Stopita torej iz ribnika: čarodejka se je razveselila, hudič se je žalostil tako, da je rep pobesil. Ded je čaralnici pomogel, da se je oblekla; sam sè svojima rokama je otrl jej telo in začutil, da je ognjenejša postala do njega. Ko je natikal na njo košuljico, šepnil jej je na uho, naj ga posluša. Ded je imel usmiljeno srce, začel je biti strpen do nje.

„No, hudič,“ — vpraša ded, — „kaj

nama nasvetuješ zdaj? Kaj moram učiniti, da se izveličam?“ — doda iz svetega pisma besede.

„To-le,“ — odgovori hudič in se skrti; „ne daleč od tu živi neki puščavnik, veliko moč ima pri bogu, vsak greh izbriše, če je treba, tudi največega grešnika spelje na zveličalni pot. Ko hitro deset let preživim z Odarko, popeljem jo k puščavniku in gotovo otme nje grešno dušo...“

„O ne, hudič!“ odvrne ded, „v desetih letih se mnogo vode preteče; predno solnce zaide, — rosa oči izpije. V desetih letih čarodejka lahko umrje, ali pa puščavnika bog pokliče k sebi. Ne, tako ne bode. Ker smo uže začeli, najboljšo, da se takoj odpravimo k puščavniku.“

„Kaj bi se ti vtikal v tuje zadeve,“ — zagodrnja hudič zopet in od same jeze toplotne z nogama.

„Zakaj v tuje zadeve?“ — vsklikne ded in tudi z nogo vdari ob tla; „ali nijsem jaz vaju zedinil? Pa če lažeš, kod bi dekle iskala tega puščavnika?“

„Hudič nij še nikoli lagal!“ zavrne hudič.

politični položaj nij čuditi se, da nikdo prave pozornosti ne obrača na govorjenje v budgetnej debati. Le malo poslancev je, in to so večidel samo osobni in politični prijatelji, kateri hote poslušati govornike. Večina pa se po mostovžih premika in dela kombinacije, kaj če biti in kako se če razvozlati gordiški ta voz.

Bismarkov govor v nemškem državnem zboru je napravil tukaj veliko senzacijo. Turkofili in teh je dovolj v na pol židovskem Dunaji — so kakor z mrzlo vodo politični. V svojem strašnem črtu vsega Slovenskega so si uže domišljevali nekako koalicijo cele Evrope proti Rusiji. Seveda ko bi Nacek Kuranda bil na Bismarkovem mestu, on bi vse drugače bil govoril. Politikarji take baže so res prespali zadnjih dvajset let evropske zgodovine, sicer bi ne mogli tako bedasti biti v svojih sodbah. Zdaj se vijo turkofili, da bi v Bismarkovem govoru našli kako besedo, iz katere bi se dalo sklepati da Nemčija vendar nij tako trdno zvezana z Rusijo. Pa Bismark je očitno izrekel, da, dokler on stoji na njegovem mestu, tega prijateljstva nikdo ne bo raztrgal.

General Černjajev je prišel na vabilo k besedi, katero je napravilo slovansko pevsko društvo. Sedel je s svojimi adjutanti na častnem mu prihranjenem mestu in ostal do konca besede, tudi aplavdiral z družimi poslušalci vred pri vseh točkah. Lehko si mislite s kako radovednostjo ga je gledalo celo občinstvo, kojega je bilo mnogo zbranega. Dvorana je bila natlačena poslušalcev. Pevci so izvrstno peli. Po besedi je svirala vojaška godba, a Černjajev s svojimi ljudmi je takoj po besedi odšel, spremljan do izhoda od odbora. Tudi bivši srbski minister Nikolič je bil v dvorani in več slovanskih državnih poslancev, gg. Vošnjak, Pfeifer, Klaič, Monti potem nekaj čeških in rusinskih.

Iz državnega zbora.

V seji državnega zbora 5. t. m. se je začela debata o proračunu. Prvi, ki je govoril, je bil poslanec dr. Schöffel. On pravi, da ne govori zato, da bi po sedanji metodi vlado frapiral, nego le, da jo vpraša, kam nas

ima dovesti deficit, ki se vsako leto ponavlja in da-li resno misli z novimi davki toliko več dohodkov narediti, da se ravnotežje naredi v državnem gospodarstvu. On meni, da se z novimi davki ne doseže ničesa; on ne opozoruje na slabo obrtnijo, on le prosi naj se pogleda v zemljiščne knjige, pa se bo videlo, da je na več zemljiščih dolgo čez polovico ali dve tretjini prave vrednosti. Siromaščina je epidemična postala. Ali bi ne bilo uže enkrat čas, da bi država ne izdala več nego dobiva? Očitno se mi bo, pravi govornik, da se škoduje državnemu organizmu, ako se hranjenje vpelje. Kazalo se mi bo na vojne potrebe. A to trdenje nij veljavno. Kajti l. 1867 je skupno terjanje znašalo 320,120.000 goldinarjev, letos pa znaša za 85 milijonov več. Kaže se pa, da tega ne prouzročuje vojska, nego brezumno subvencioniranje nezmožnih železnic. — Naj se dalje pogleda, koliko je zdaj več uradnikov, kakor pred šestimi leti, in ko bi se hotelo dokazati da so potrebni, bi se le jako veliko zastonj pisati moralo. Opozorujem na drage eksperimente: svetovno razstavo, ustanovljenje visoke šole za zemljiško kulturo, vinorejsko-sadjerejske učilnice. Jaz bom pa tudi glasoval proti podpiranju duhovenstva, s čemer se ne doseže namen.

Dalje govornik razpravlja zavod državnih posojilnic in vpraša, koliko se je tem dozdej plačalo nazaj, koliko še ne, in kaj se sme smatrati za izgubljeno. Govoreč še enkrat o vojski, pravi, da eno leto popolnem zadostuje za izobraževanje moža, ki zna pisati in brati, in da k temu nij nikakor treba maturitetnega spričevala. Potlej bi se vojaška hrana lahko izboljšala. Končno prosi zbornico, naj ne pozabi gospodarstvenega položaja države in naj ustanovi ravnotežje mej dohodki in stroški. Vlada naj ne posluša gospodarstvenih čarodejnikov, nego se navadi, stegniti se le tako daleč, kakor je pokrivalo dolgo, akopram bode pri tem slabo ležala.

Poslanec Plener povdarja, da deficit ne znaša res samo 28 milijonov, in preračuni, da znaša v resnici 46 in pol milijona, brez obresti za kreditne operacije. Dalje očita vladi, da je pri svojih gospodarstvenih pod-

vzetjih navajena na pomanjkanje previdnosti. Končno nasvetuje papirno posojilo z visocimi obrestmi. Govornik graja, da vlada premalo skrbi za hranilnico in gospodarske zavode sploh, in konstatuje kako je zdaj gospodarstveno vse zmešano.

Poslanec Schönerer meni tudi, da je situacija pri nas kritična. On ponavlja svoj govor pri vo'ilcih, ki je bil pa prej konfisciran: „Vlada nij za blagostanje ljudstva skoro nič storila itd. Ona živi od denes do jutri, bi se moralo misliti, če deficit vedno raste. Privrženci znane teorije o „trinkgeldu“ (dr. Giskra) imajo še zmirom veljavo pri nas v javnosti. On je zoper velike izdaje za vojsko; pri nas je uprava vedno dražji; tudi parlament je temu kriv. On kot Nemec se nepokojnega čuti v tej domačiji in konča: „Vsak parlament ima tako vlado, kakoršno zasluži“.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. decembra.

Notranji del politike dnevne važnosti obravnavamo na drugem mestu, v članku iz Dunaja in državnega zbora.

V Pragi so se nemiri ponavljali 6. dec. zvečer, a hudega nij bilo. Pet študentov je obsojenih na 24 ur zapora.

Vnanje države.

Kongres severo-amerikanških zedinjenih držav je bil 6. dec. v Washingtonu odprt. Grant v svoji poslanici do kongresa prosi za zamero za zmote svojega vladanja (ker prihodnje leto ima odstopiti) in naglašja, da je v sedmih letih, ko je on upravljal, treba za 300 milijonov menj davka plačevati, državnega dolga je 435 milijon. menj, a obrestnih bremen za 30 milijon. On dalje konstatira, da je trgovina narasla. — Vojni minister je terjgal šest milijonov posebnega kredita in naglašja važnost pomorske vojske. Mar hoče Amerika (na strani Rusije) v boj stopiti če ga Angleži razobče?

Črnogorski knez je obrnil se v Rusijo do slovanskih odborov s prošnjo za podporo, ker mala Črna gora nema, da bi čez zimo preživela 30.000 iz Hercegovine pribeglih.

Ko bode ruska vojska v Rumunijo marširala, razdelila bode baje 100.000 proklamacij na rumunski narod, katere so uže natisnene v Kišinev došle.

„Hudiču še norec ne veruje!“ — vdari ga ded z besedo.

„Bodi tedaj tako,“ — oglasi se čarodejka, „kakor ded Ciril trdi; vsaj to, idimo pogledat, kde biva ta puščavnik.“

Dolgo časa sta se pričkala hudič in ded, malo je manjkalo, da si nijsta skočila v lase, saj deda ne bi bil zmogel tudi najstarejši satan ne. Hudič se je praskal za ušesi in rad ali ne rad, moral se je vdati.

Ne mara je imel kako skrivnost v torbi, ali moj ded je sam tudi pogodil, kaj mu je začeti . . .

Kmalu bodedo videli, — kateri katerega vkani.

„Nuj, čarodejčica moja,“ — reče hudič, „leti domov; jutri Ciril in jaz — oba prideva k tebi in pojdemo k puščavniku brez kake obotave.“

Čarodejka je sela na metljo, z glavo prikimala dedu, visoko dvignila se v zrak k oblakom in v tistej visočini se zvezdami letela domov. Hudič nij očij spustil z nje, dokler nij zginola, a potlej je trpko vzdihnil tako, da je listje po drevju začelo šepetati.

Po močvirji se je nekaj gibalo, sova je

skoviknila in daleč na močvirji je bik zarulil Tudi dedu se je srce stresnilo, tudi ded je vzdihnil; tako se je ločil od dekleta, ki ga je bil zapustil uže davno, ko je odšel v Sič.

V.

Ded in hudič gresta vtric dalje in razgovarjata se, kakor se pomenkuje prijatelj s prijateljem. Ded hudiču odpira svojo roženo tobačnico, hudič pa dedu — hudič je postal postrežljiv tako: ko hitro je ded natlačil bil lulo, — da je satan ogenj uže imel vkresan; ded je poželet paljenke, hudič pak mu je precej postregel z njo, a naposled je pečeno raco izvlekel iz svoje torbe in belega pšeničnega kruha hlebec, na vse zadnje pa še smetanov kolač.

Ko se je ded bil napil in najél, šinilo mu je v glavo, da bi hudiča otel; rad bi ga bil pokrstil, ali vendar-le mu je bilo na mislih: muri ga popij! hudič naj ostane hudič, saj je moj tovariš, da bi pa tovariša srdil, to bi bila velika nečast in nehvaležnost. Ali kadar koli je pogledal v hudiča, vselej mu je bilo žal ga.

„Povedi mi no, hudič,“ — povpraša ded

„kako si se zaljubil v to čaralnico? — Saj menda vendar nij v delež prišla hudičem, temuč samo nam grešnikom.“

„O bratec,“ odgovori hudič, „tudi mi imamo vsak svoje srce, kakor ga imate vi, a ta prokleta ljubezen! Kako bi pa vas skušali, da ne znamo, kakošno srce ima ljud . . . Če pa srce imaš, kako bi videl va-nj? . . . Čuj Ciril,“ omeni hudič, sname čapko iz glave in prikloni se: „če mi pomoreš v mojej nakani, jako hvaležen ti bodem za dobroto.“

„Dobro,“ — pritrdi ded, — „zakaj ne bi pomogel poštenemu hudiču?“

Ali dedu se je po glavi motalo še zmirom le to, kako bi dekle otel, kajti brez tistih ovin- kov razodeto: dekle je dedu samemu bila nekako prirastla k srcu.

„Le izberi si, kar koli hočeš!“ — ponudi mu hudič.

„Nemam nikakoršne drugačne potrebe,“ — pove ded, — „le dobrega konja bi rad dobil.“

„Jaz bodem tvoj konj!“ ponudi se mu hudič, „pet let te bodem nosil okrog po sveti, pet let pa preživim z Odarko. Teh pet let pa premenim v petdeset — saj to znamo mi hudiči.“

Grška vlada je tudi pri novem glasovanju ostala v manjšini. Komunduros hoče dati ostavko, kralj pa ga ne pusti še.

Markiz Salisbury je v **Carigradu** prišel, sprejet kakor kralj, pozdravljan od angleških ladij, ki so se mu nasproti pripeljale. — V ponedeljek se začne predkonferenca.

Angleški „Times“ so zadovoljni z Bismarkovim zadnjim govorom, ker beró iz njega, da hoče nemška vlada sicer Rusijo na konferenci podpirati, če Ignatiev ne bode agresivnih terjatev stavil. Izjava Bismarkova daje upanje, da bode vojska lokalizirana.

Na **Francoskem** ministerska kriza še nij končana. Zdaj pravijo, da bode Duclerc (zmerni republikanec, uže 1848 minister financ) na mesto Dufaurovo stopil in ministerstvo sestavil.

Dopisi.

Z Dunaja 5. dec. [Izv. dop.] Dovolim si poslati vam nekoliko stvarine, ki bi znala v sedanjem zimskem, torej za intresantne in resne pogovore v aristokratskih salonih jako ugodnem časi dati našim ljubljanskim „blaublütlerjem“ nekaj stvarine. Če bi povedali v svojem cenjenem listu, da je naš čestiti c. k. deželni glavar Kaltenegger šel mej berače, ne bi sem vam tako verjelo, kakor verjamemo mi slovenski dijaki na Dunaji. Znano vam je gotovo, da je po večjem ubožem slovenskemu visokošolcu Knaffljeva stipendija velika pomoč. Marsikdo bi moral obesiti svoje študije na kol, ako bi je ne dobil in marsikdo jih je tudi obesil. Dosedaj se je mislilo vselej in povsodi mej slov. dijaštvom, da kdor je je bolj potreben, oni naj jo dobode. Sedaj nij več tako! Mej berače sta se letos vpisala dva ljubljanska plemenitaša: pl. Kaltenegger in Roth pl. Rothenhorst. Prosila sta za Knaffljeve stipendije in kakor vem iz gotovega vira poročati, dobil jo je letos uže jeden, pl. Rothenhorst, drugi pl. Kaltenegger, dobi jo prihodnje leto. Kako nam je misliti o prof. Čizmanu, stipendijskemu referentu, ki ste ga nedavno tako slavili ko nepristranskega moža, to ne potrebuje nikacega komentara. Jaz bi gotovo z vami vred le vprašal, kako se more dati takovim plemenitim sinovom iz nerevnih rodov tak ubožen list, da dunajski stipen-

dijski referent podeli na podlagi tega spričala stipendije. Za naše možjane je to neumljivo. Kdo je vstani dati odgovor na to vprašanje?

Iz Rusije 2. decembra. [Izv. dopis.] Uže večkrat ste govorili o naši armadi, no, ker samo splošno, torej ne točno. Pošiljam vam denes po ruskih listih nekoliko bolj podroben pregled one vojske, katera je razstavljena po raznih jugozapadnih mejah države, posebno pa na meji turški. Po mestu imenuje se ta vojska jugo-zapadna nasproti jugo-izpadni ali kavkaške, o kateri denes ne bomo govorili. Jugo-zapadna armada obsega šest korov (korpus), iz kojih štirje spadajo k operirujoči vojski, a dva k brežnji obrani.

a) Operirujoča armada: Načelnik: Veliki knez Nikolaj Nikolajevič starši. Štabni načelnik: general adjutant Nepokojčicki; njegov namestnik in pomočnik: general-major Levicki.

8. kor. Poveljnik: general-lajtenant Raddecki; štabni načelnik: polkovnik Dmitrovski.

9. kor. Poveljnik: general-lejtenant baron Kridener; štabni načelnik: general-major Ščitnikov.

11. kor. Poveljnik: general-lejtenant knez Šahovskó; štabni načelnik: Biskupski.

12. kor. Poveljnik: general-lejtenant Varnovski; štabni načelnik: general-major Dukmasov.

b) Brežna obrana: Načelnik: general adjutant general-lejtenant Seměka; štabni načelnik: general-major Goremikin. Glavni stan v Odesi.

7. kor. Poveljnik: general-lejtenant knez Barklaj de-Tollli Wejmarn; štabni načelnik: general-major Janovski.

10. kor. Poveljnik: general adjutant, general-lejtenant knez Voroncěv; štabni načelnik: baron Vrevski.

Vsak kor šteje po dve pešni diviziji in eni konjici, okolo 36.000 ljudi, 8200 konj in 108 kanonov.

Vsaka divizija deli se na polke; pešna divizija šteje 4 polke pešne vojske in eno brigado artilerije z artilerijskim orodjem in prenosnim lazaretom in drugimi potrebnošmi: 16.000 ljudi, 2540 konj in 48 kanonov; artilerijska divizija šteje 3 polke redne konjice in 1 polk Kozakov, z 1. ali 2. baterijama

redne donske konjice: 4076 ljudi, 3139 konj in 12 kanonov.

Toraj operirujoča armada šteje 144.000 ljudi, 32.800 konj in 438 kanonov.

Obrežna obrana šteje 72.000 ljudi, 16.400 konj in 216 kanonov.

Cela jugo-zapadna armada torej broji okolo 216.000 ljudi, 49.200 konj in 648 kanonov. — r.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Z Dunaja 7. decembra. Budgetna debata se je denes nadaljevala. Mej drugimi je govoril slovenski poslanec Viljem Pfeifer. On je vladni sistem in vlado energično grajal. Desnica mu je pohvalno pritrjevala. Generalna debata je bila denes sklenena.

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima 12. t. m. javno sejo ob 5. po polu dne. Na vrsti je proračun mestne blagajnice za leto 1877, torej važna stvar.

— (Ugovor proti zadnji konfiskaciji) „Slovenskega Naroda“ smo denes uložili. Ob jednom tudi več materijala in dokazil naše svobode na Dunaj poslali na óglede.

— (Valvazor se bode na novo izdal.) V Ljubljani se je ustanovilo društvo, čegar zastopniki so deželni koncipist Pfeifer, tiskarski faktor Krajec, kupec Novak, katero namerava izdati slavno veliko delo Valvazorjevo v kranjske deželi. To delo bode izhajalo v zvezkih po 50 kr. vsake štirinajst dni, natančno v tisku in pisavi in podobah tako kakor je original. Naroča se lahko pri vseh knjigarnah, ali direktno pri J. Krajeu, Ljubljana, Blaznikova tiskarna. To podvzetje je vse hvale vredno, ker zdaj Valvazorja nij v knjigotrštvu nikjer več dobiti; vendar pa je ta knjiga potrebna za vsacega, kdor hoče našega slovenskega naroda starejše življenje poznati. Knjige Valvazorjeve so znane in cenjene po vsej Evropi kot zgodovinski vir. Sramota za vsacega Kranjca, in za vsacega Slovenca (ker kar iz starine Valvazor poveduje o Kranjcih, velja o vseh Slovencih), če te stare knjige ne pozna. Zato je druga izdaja jako potrebna

„Malo pomisli, da ne bode kakove laži,“ opomni ga ded.

„Ne boj se!“ — odvrne hudič, „na roko, na prisego in mojo peklenko besedo, pa saj tudi ne smemo žaliti Zaporožcev, zato ne, ker se potezajo za pravoslavno vero. Sicer pa tudi nij velik dobiček to,“ — dejal je, „če imamo piko na katerega; ubijó ga nam na vojski, potlej pa saj znaš, da nemamo več pravice do njega. Tisto trenotje se od nekodi sv. Peter prikaže s svojim ključem in vrata odpre mu v nebesa, poleg tega pa še naklesti našega brata vratarja, za njegova usta in oči se celo ne zmeni ne; če za njim pride sv. Nikolaj, potlej pa le urno podedi domov, če ne vrneš se v pekel brez repa, s korenino vred ti izpuli.“

„Ali imate kaj velko Zaporožcev v peklu?“ — povpraša ded hudiča.

„Ni enega ne! Še tiste, ki smo jih imeli, izgnali smo jih.“

„Zakaj pa ste jih izgnali?“ — povpraša ded, „morda vam je tistega koticčka v peklu za naše bratce bilo žal?“

„Ko bi le tako ne hrmeli in nerodni bili,“ — odgovori hudič, da bi skoro vse hudiče

prepodili iz pekla. Ali nijsi še slišal o tistem Marku, ki se je po peklu klatil?“

„I kaj pa vendar počenjajo“ — zopet popraša ded.

„Pijo gorečo smolo,“ — odgovori hudič, „tako jo pijo, kakor žganje, lazijo v plavž in živo oglje brskajo iz njega. Malo je manjkalo da nam nijsó uže pekla požgali. Na železnih mrežah leže, pa zmerom vpijo, da moramo kuriti pod njimi. Pali jih, kuri pod njimi, da jim koža cvrči in poka, pa vendar le preklinjajo, hudijsko se in kriče na ves pekel, da zmruzujo. Strašno velik križ imamo z njimi. Mi jih ne moremo cvreti tako, kakor Lehi, pa še ti jim ničesa ne mogo. Tudi v peklu ne moremo izumiti ničesar takega, kar so Poljaci počenjali z njimi. Nalivajko so pekli medovemu biku; vsa Varšava se je stepla bila poslušat, kako zarijove bik, ali nijsó slišali ničesar. Cvrli se je ta srbopecet, na oglji, ali še žugnot nij. Kaj bi ti učinil z njimi? Če živemu ne prideš do živega, kako bi še le mrtvemu prišel?“

„Tako mora biti to,“ omeni ded; „zato smo mi v Siči; za tega delj je Kozačina, zato, da vse pretrpi.“

„Ali vendar le čakite!“ — odgovori hudič „še malo časa, pa tudi na vas prihrmi veliko gorje; ker vas ne moremo ukrotiti z ognjem, zadušimo vas pa z mrazom!“

„I kde pa v peklu doboste toliko mraza?“ — povpraša ded.

„Mi ga nemamo, a vi ga imate,“ — pové hudič, „pošljemo vam takega človeka, ki bode hujši od samega hudiča!... Ta vam naredi mraz... le čakite! Toda bodi-si tako ali tako, meni je malo do tega... Ko bi le znal, kaj Odarka dela doma.“

„Povedi mi, hudič,“ — povpraša ded, „ali je res tako lepega života, ali se je samo promenila v tako lepo devo, kakor si se ti, promeni v Kozaka?“

„Nikakor ne,“ — odgovori hudič, „prav tako se je porodila in da se promeni v cesarico, ne bila bi krasnejša. Samo ta napaka jo mori, ker se prerada zapeljati da z grešnega pota.“

„Poleg tega pa je še to: ko bi ne bilo tega vražjega prokletega repa!“ — pristavi ded in zamisli se.

(Dalje prih.)

in le vsega priporočila vredno, da se naroča. Toliko za danes.

— (Vabilo k soareji.) Revščina tare uboge siromake posebno ob zimskem času. Nahajajo pa se vselej blagosrečni pomočniki, kateri revežem svoje pomoči ne odtegnejo. Mestni učitelji, kateri revščino učencev dobro poznajo, se tedaj drznejo s podporo teh dobrodelnih pomočnikov pomanjkanje ubozih šolarčkov z opravo najpotrebnejše obleke zlajšati. Oni napravijo jutri (soboto) pri Tavčarji veselico, pri kateri petje znani vokalni kvartet „Sloga“ in godbo vojaška godba oskrbi. Več o tem pové program, kateri udeležnikom prijetno zabavo obeta.

— (Slovensko gledališče.) V soboto 9. t. m. se bode predstavljala prvič mikavna Kneiselova veseloigra v 5 dejanjih „Anti-Ksantipa“ ali „borbo ženstvu“.

— („Ranjeni Crnogorac“), krasna slika, katero je izvršil slovanski umetelnik Czermak in kupil biskup Strossmajer, se dobi v Ljubljani pri F. Rudlu, kongresni trg št. 7. Široka je 67 cent., visoka pa 94, in velja brez okvira 5 gld., z okvirom pa 8 gld. 50 kr. do 11 gld.

— (Kranjski nemškutarski poslanci) Dežman, Schaffer, Hotschevar, Supan hočejo, kakor v „Laibacher Zeitung“ beremo, zapustiti „fortschritts“-klub in vstopiti v klub leve ali strogo vladne stranke. Zakaj? Družega povoda nima, kakor tega, da je „fortschrittsklub“ sklenil, ne privoliti v nagodbo z Ogri nobenega višjega bremena za našo polovico monarhije. Mar gg. Dežmanu in Schafferju to ne dopade? Kaj pravijo ljubljanski volilci?

— (Svarilo.) Zadnji mesec se je veliko ponarejenih petakov raztrosilo, ki so prav dobro ponarejeni in ne lahko izpoznati. Serijo nosijo „E r 10“ ali pa „D a 16“. Oba „ss“ v besedi „Comission“ sta napošev ležeča, devica ima desni kot ust malo namrden. Druzih znakov nij lahko najti.

— (Umrlo) je v Ljubljani meseca novembra t. l. možkih 46, ženskih 41, torej skupaj 87; največji del za pljučno tuberkulozo in raznimi sušicami.

— (Samoumor.) Piše se nam: Ustrelil se je s puško na stranišču takozvane „prepositura“ vojašnice, 5. t. m. o pol treh po polu dne v Trientu na južnem Tirolskem g. pl. Bernhard Appeltauer, nadporočnik našega slovenskega 47. peš-polka F. Z. M. Hartung. Samomorilec je rodod Nemec, rojen v Gnasu na Štírskem, služeč od leta 1866 kot častnik v c. kr. vojski. Kaj ga je privedlo k groznemu činu še nij dokazano; sumi se, da dolgovi. Ranjki je bil omikan in visoko izobražen mož; človekoljuben in prijazen, ljubljen in spoštovan ne samo v oficirskih krogih, nego i pri moztvu. Njegova smrt je nas slovenske vojake prebitko zadela, ker nas je smatral kot ljudi, ne kakor drugi nazivajoči nas pse.

— (Nemško gledališče) v Ljubljani zopet letos uže umira. Denes imajo ljubljanski nemškutarski veljaki shod v kazini, da bodo sklepali koliko si bodo dali puščati na denarnej žili, da ga ohranijo še pri žalostnem življenji. Predvčeranjem je bilo baje trinajstero ljudi v parterji. Potlej nij čuda.

Umrli v Ljubljani

od 1. do 5. decembra:

Blazorodni gospod Leopold vitez Höffern-Saalfeld, c. kr. vladni svetovalec, star 53 let, v Marije

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Terezije ulici št. 2, za tuberkulozo. — Marija Tomec, usnjarski otrok, stara 3 leta 8 mesecev, na Poljatih št. 8, za posledki škrlatinke. — Pavel Bizjak, kočar, star 23 let, v deženi bolnišnici, za črevnim vščipjenjem. — Blaž Azman, tesar, star 71 let, v kolezijski ulici št. 16, za naduho. — Čestita mati Rozalija Rok, uuna, stara 79 let, v uršulinskem klostru št. 17, za starostno oslabeostjo. — France Hoffman, osebenjški otrok, star 4 mes., v civilnej bolnišnici, za oslabeostjo. — Anton Neundom, otrok mšinskega voditelja, star 10 mes., za Rudolfove železnice kolodvorom št. 12, za božjastjo. — Matija Jevnik-r, kajžarja sin, star 18 let, v civilnej bolnišnici, za ranami. — Neža Kragelj, cigarne fabrike d lavka, stara 45 let, v gledališki ulici št. 6, za krončno drisko. — Gospa Neža Boka, osebenjšica, stara 71 let, na sv. Petra cesti št. 13, za pljučnim oslabiljenjem. — Marjeta Pirm, mizarja soproga, stara 60 let, na kapiteljski cesti št. 13, za mrtvodom. — Amalija Črne, peka otrok, stara 17 mes., na Bregu št. 14, za pljučnim vnetjem. — Angela Avbelj, peka otrok, stara 3 mes. 5 dnij, na sv. Petra cesti št. 7, za božjastjo.

Razpis lesá

za stavbo norišnice na Studencu pri Vevčah. (384—2)

Za stavbo deželne norišnice na Studencu je treba 216 neobtesanih smrekovih debel pripraviti, ki imajo 300 do 310 kubičnih metrov lesá v sebi. Vzemó se le lepe, ravne, zdrave smreke normalne rasti iz zaraščenih gozdov. Smreke morajo biti posekane mej 15. in 31. decembrom t. l., ter jih bode posekane v 8 dneh potem komisija v gozdu ogledala, do konca meseca februarja l. 1877 pa se morajo zvoziti na Studenc, na prostor, kjer se bode norišnica zidala. Kupni pogoji se izvedó vsak dan od 10. do 12. ure v pisarni deželnega stavbinega urada, kjer se dajo tudi druga pojasnila o tej reči. — Pisma s ponudbami, katerim se ima kot jemčevina priložiti 5 % one svote, na katero se ponudba glasi, naj se zapečatena in z napisom: „Ponudba za pripravo lesá (debel) za zidanje kranjske norišnice na Studencu“ — naj se zadnji čas do 15. decembra t. l. do 12. ure

podpisnemu deželnemu odboru izročé. V ponudbi je treba navesti, je-li hoče ponudnik ves razpisani les pripraviti, ali le nekaj in koliko, in po kateri ceni 1 kubični meter. Cena mora biti s črkami zapisana, primek in krstno ime ponudnika, njegov stan in kraj, kje stanuje, naj se zapiše natanko in raz-

ločno. Jemčevina naj se dá v gotovini ali v hranilnih knjižicah Ljubljanske hranilnice, ali v avstrijskih državnih obligacijah, ali v družini državnim obligacijam enakoveljavnih obveznih pismih javne vrednosti po tržni dnevni ceni. Kdor pripravo lesá prevzame, ima 10 % dražbine cene za varščino v gotovini ali pa v prejemljenih pismih javne vrednosti vložiti.

Došle ponudbe bode deželni odbor 15. decembra t. l. ob 12. uri v posebnej seji razpečatil, h kateri ponudniki tudi lahko pridejo, ter se bodo ponudbe kar najbrže rešile.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 4. decembra 1876.

Izurjen, v slovenski in nemški pisavi vaju

koncipijent

se sprejme v odvetniški pisarni

Dr. Alojza Gregorič-a,
v Ptui

(380—2)

Knjiga, 60 natisov doživela, vendar ne po-ki je trebuje nikakega priporočanja, to je pač najboljši dokaz, kako je dobra. Za bolnike, ki se hočejo le izvrstnega zdravljenja za pridobitje svojega zdravja posluževati, je taka knjiga dvojne vrednosti in jamči zato, da se ne misli z novimi zdravili na njegovem telesu eksperimentirati, kakor se to večkrat zgodi. — Od imenitne, 500 strani velike knjige: „Dr. Airy's Naturheilmethode“ je izšel uže 60. natis. Tisoč in tisoč se ima zahvaliti za svoje zdravje načinu zdravljenja, ki je v tej knjigi popisan; o tem pričajo mnogobrojna, zraven tiskana pričevanja. Nihče naj dakle ne zamudi, kupiti si to izvrstno, popularno-medicinsko delo, ki stane 60 kr. a. v., prav kmalu v bližnji knjigarni, ali pa naj si jo proti vposlanju 12 pism. mark po 5 kr. dá poslati od Richter's Verlags-Anstalt in Leipzig, katera poprej, ako se to zahteva, pošlje 100 strani dolg iztisek iz nje franko, v pregled. (380—4)

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdeljuje Gabriel Piccoli, lekar na dunajski cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in najcenejši pripomoček za čiščenje ust.
1 škatljica zobnega praška . . . 40 kr.
1 steklenica ustne vode . . . 60 kr.
(53—31)

Naša menjalnica

prodaja in kupuje vsakovrstne

srečke, državne in obrtne papirje, zastavna pisma, prioritete, zlate in srebrne denarje itd. itd., eskontira zadete srečke in prejema kupone mesto plačila.

MI

oskrbujejo dalje komisijsionalno nakupovanje in prodajanje vseh borznih efektov, obdržujemo jih za jako zmerno obresti v zalogi in računamo svojim čestitim komitentom le 2 gold. kurtaže in 1/2 % provizije pro borzni sklep, t. j. za 25 komadov.

MI

smo dalje vedno pripravljene, da brezplačno odgovarjamo na vsa na nas stavljena vprašanja o borznih poslovihi najvestnejše.

MI

prodajemo vse na Avstro-Ogerskem dovoljene srečke proti dobrovoljnim obročnim plačam in zagotavljamo posestnikom obročne uže pri vplačanju prvega obroka vsak na dotično srečko odpai dobitek.

MI

tudi kupujemo vse eksotične papirje in se potegujemo zdaj za akcije hipotekarno-rentne banke, unijske banke, akcije unijskega stavbenega materijala, zadružne banke, dunajske hranilne banke, dunajskega blagajničnega društva itd. itd. itd., kakor tudi zastavnice od hipotekarne rentne banke in hipotekarno-kreditne in predplačne banke, za kar se od nas dobivajo lahko najboljše cene.

MI

predplačujemo dalje na vsakojake srečke, državne in obrtne papirje itd. po kakor največ moči nizkih obrestih, katere se tudi v obrokih lahko vračujejo.

Tudi se promese na vse vzdigatve izdajejo.

Menjalnica administracije lista „Wiener Finanz-Presse“,

Wien, Schottenring 6.

(385—1)

Izvestja daje gospod Anton Koceli v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.